

[Socialministeren.]

dringer, der for tiden sker i familiemønsteret i retning af øget vægt på andre samlivsformer end ægteskabet. Dette bevirker, at der efterhånden kan komme en vis vilkårlighed med hensyn til, om der til en familie ydes beskårne pensioner eller to fulde pensioner. Udjævnningen foreslås gennemført således, at pensionen til samgifte pensionister forhøjes til den sats, der gælder for enlige.

Med hensyn til fritagelse for skat af sociale pensioner skal jeg gøre opmærksom på, at dette spørgsmål fortsat må indgå i overvejelserne, men det er klart, at dette må ses i forbindelse med en kommende skattereform, således som også en eventuel skattefritagelse vil få indvirkning på spørgsmålet om ens pension til enlige og gifte.

Jeg mener, at der allerede i de her foreslåede punkter vil ligge nogle væsentlige forenklinger, men regeringen er parat til at overveje andre skridt i denne retning.

Pensionslovgivningen kritiseres ofte for at være uoverskuelig og vanskelig at administrere, og derfor må det være et mål i sig selv at søge lovgivningen forenklet. Der kan være grund til at overveje ændringer i reglerne om ægteskabstillæg og hustrutillæg. Ligeledes kan det være tiltrængt at foretage en forenkling af reglerne om indtægtsgrundlaget for beregning af indtægtsbestemt pension og af de fradragsfri beløb. Indtægtsgrundlaget har imidlertid så tæt forbindelse med skattelovgivningen, at forenklinger kun kan foretages i sammenhæng med en fradragsreform.

I forbindelse med de allerede nævnte forslag til forbedringer af den gældende lovgivning mener vi, at der også er behov for at se på hele førtidspensionsområdet i sammenhæng, navnlig invalidepensionsordningen, som nu har virket i mere end 10 år, og jeg vil godt benytte lejligheden til at sige, at jeg agter at bede et ekspertudvalg om hurtigt at komme med en rapport om disse ting.

Som det andet led i pensionsreformen må der gennemføres mere langsigtede forbedringer. Gennem en yderligere opsparing ønsker vi at skabe et bedre grundlag for på længere sigt at kunne yde nogle pensioner, som virkelig kan sikre, at der kun sker en mindre indtægtsnedgang ved overgangen fra den erhvervsaktive tid til pensioneringen. Samtidig må der gennemføres en højere grad af ligestilling på pensionsområdet.

Med hensyn til denne del af reformen ligger der i arbejdsgruppens rapport et meget omfattende materiale. Ud over model A, som jeg allerede har gjort rede for, har arbejdsgruppen her skitseret to modeller. Model B går ud på, at man bevarer de nuværende ensartede pensioner som grundpensioner, men som noget nyt sættes der en overbygning på i form af en ensartet tillægspension. Denne tillægspension skal hver enkelt så optjene ret til på grundlag af det antal år, man har været erhvervsaktiv. Optjeningsprincippet er med andre ord det samme princip, som allerede i dag bruges i ATP-ordningen.

I den tredje model, model C, skal de nuværende pensioner også fungere som grundpensioner, og der skal også her være tale om en overbygning i form af en tillægspension, men tillægspensionen skal i denne model være indtægtsafhængig. Den skal altså udgøre en bestemt andel af den indtægt, man har haft som erhvervsaktiv. Det er denne model, man ofte hører omtalt som en almindelig tjenstemandslignende pensionsordning.

Der er grund til at hæfte sig ved, at både model B og model C er beskrevet som modeller, der alene angår en forbedring af alderspensionen, men denne begrænsning er naturligvis ikke ensbetydende med, at en tillægspensionsordning ikke også kan komme til at omfatte invalidepension og pension til efterladt ægtefælle. Her må man sigte imod fuld ligestilling mellem enker og enkemænd.

Model B har fået undertitlen »en ATP-lignende almindelig tillægspension«. Som nævnt baseres den på et optjeningsprincip, således at den enkelte optjener pensionsrettigheder i de perioder, hvor han er erhvervsmæssigt beskæftiget. Optjeningsprincippet betyder, at tillægspensionen får samme størrelse for personer, der har haft samme antal beskæftigelsesperioder. Indtægtens størrelse vil derimod ikke spille nogen rolle.

Den bygger således videre på principperne i ATP-ordningen og kommer derfor til at ligne denne ordning på mange punkter, men der er dog tale om en væsentlig forskel på visse punkter.

Med hensyn til personkredsen har arbejdsgruppen således forudsat, at model B skal være en obligatorisk ordning, der omfatter alle erhvervsaktive, dvs. foruden de godt 2 mill. lønmodtagere omkring 300.000 selvstændige og 100.000 medhjælpende ægtefæller.